

ගෝලීය ආර්ථිකය මන්දගාමී වීම හමුවේ

යුරෝපය අවධමනාත්මක සර්පිලයකට මුහුණපායි

Europe threatened with deflationary spiral

බැරී ග්‍රේ විසිනි
2014 ඔක්තෝබර් 30

මේ සතිය කුල නිකුත්වූ ජර්මන් ආර්ථිකය පිලිබඳ නව දත්ත, සය වසරක් කුල තෙවන පසුබෑම කරා යුරෝ කලාපය ඇදී යමින් තිබෙන බවට හා 1930 ගනන්වල මහා අවපාතයට තුඩුදුන් වර්ගයේ, පහතට යොමුවූ අවධමනාත්මක සර්පිලයකට ඇතුළුවී තිබිය හැකි බවට වැඩෙන බියක් පලකරයි.

ඔක්තෝබර් මාසය සඳහා වන අයිඑෆ්ඒ ව්‍යාපාරික තත්ව දර්ශකයට අනුව, 2012න් මෙපිට ජර්මානු ව්‍යාපාරික විශ්වාසය එහි පහළම මට්ටමට වැටී ඇත. ඔක්තෝබර් සමීක්ෂනය පෙන්වුම් කරන්නේ, සැප්තැම්බර් මාසය සමග සසඳන කල මේ මාසයේ විශ්වාසය ඒකක 104.7 සිට 103.2 දක්වා පහත වැටී ඇති බවයි. එය අර්ථ ශාස්ත්‍රඥයින් අපේක්ෂා කල ඒකක 104.3ට වඩා පහත් අගයක් පෙන්වීය. එය එක දිගට පහතට යොමුවූ සයවන මාසයයි.

බලාපොරොත්තු සුන් කරන ව්‍යාපාරික විශ්වාසය පිලිබඳ වාර්තා පිටුපසින් යුරෝපයේ ලොකුම ආර්ථිකය හැකිලෙමින් තිබෙන බවට තොරතුරු මාලාවක් පල විය. ජූලි හා අගෝස්තු අතර ජර්මනියේ කාර්මික නිෂ්පාදනය සියයට 4න් කඩා වැටුණි. අගෝස්තු මාසයේ කම්හල් ඇනවුම් හා අපනයන 2009න් මෙපිට දක්නට ලැබුණු තියුණුම වැටීම අත් විඳිය. රටේ දල දේශීය නිෂ්පාදනය අප්‍රේල්-ජූනි කාර්තුවේදී හැකිලුණි. එරට උද්ධමන අනුපාතය යන්තම් සියයට 0.8ක් පමණි. එය බුන්ඩෙස් බැන්ක් හා යුරෝපීය මහ බැංකුව (යුමබැ) ඉදිරිපත්කොට තිබුණු ඉලක්කයට වඩා බොහෝ පහත මට්ටමකි.

මේ මාසය මුලදී ජර්මානු ආන්ඩුව, 2014 සඳහා වූ සිය ආර්ථික වර්ධන අනුපාත පුරෝකථනය සියයට 1.8 සිට 1.2 දක්වා ද 2015 සඳහා පුරෝකථනය සියයට 2 සිට 1.3 දක්වා ද පහත හෙලීය. අයිඑෆ්ඒ හි නවතම වාර්තාව 27දා නිකුත් කිරීමෙන් පසුව, ජර්මනියේ වානිජ මන්ඩලය 2015 සඳහා තම වර්ධන පුරෝකථනය සියයට 0.8 දක්වා පහත දැමීය.

“ජර්මන් ආර්ථිකය පිලිබඳ දැක්ම යලි වතාවක් අඳුරු වෙමින් තිබේ.” යයි අයිඑෆ්ඒ සභාපති හැන්ස් වර්නර් සින් ප්‍රවෘත්ති නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් පැවසීය. ෆ්‍රැන්ක්ෆර්ට්හි කොමර්ස්බැන්ක් ඒජිහි ප්‍රධාන අර්ථශාස්ත්‍රඥ ජොර්ග් ක්‍රෙමර් උපුටා දක්වමින් බ්ලුම්බර්ග් ප්‍රවෘති අංශය සඳහන් කලේ, “කාර්මික අංශයේ නවතම ගනන් හිලවී සිත් පාරවන සුලුය. තුන්වන කාර්තුව සිතුවාට වඩා නරක් විය හැකිය. ආර්ථිකය ඉහලම තත්වයෙන් එක තැන පල්වෙයි.” යනුවෙනි.

යුරෝපයේ කාර්මික බල මධ්‍යස්ථානය වන ජර්මනිය සලකනු ලැබුවේ, මහාද්වීපයේ ආර්ථික අවපාතයෙන් එය ගොඩ දමන එංජිම ලෙසය. ඒ වෙනුවට එරට අපනයන මත බෙහෙවින් වාරුවන ආර්ථිකයට, ජර්මනියේ තෙවන විශාලතම

වෙළඳපොල වන චීනය, බ්‍රසීලය වැනි ඊනියා “නැගී එන ආර්ථිකයන්” ද අවශේෂ යුරෝපය ද ඇතුලු සමස්ත ලෝකයේම ඉල්ලුම මන්දගාමී වීම මගින් වල කපා ඇත. යුක්‍රේන අර්බුදය මුල්කරගෙන රුසියාවට එරෙහි ආර්ථික සම්බාධක, මැද පෙරදිග යුද්ධය හා යුරෝපය පුරා අතොරක් නැතිව ක්‍රියාවට නගන කප්පාදු වැඩසටහන් යන ආන්ඩුවේම පිලිවෙත් එරට ආර්ථික පසුබෑමට දායක වෙයි.

ජර්මනියේ පසුබෑම ජාතීන් 18න් යුත් යුරෝ කලාපයේ පොදු අර්බුදයෙහි කොටසකි. කලාපයේ වර්ධනය දෙවන කාර්තුවේදී ඇනහිටීමකට මුහුණ දුන් අතර සමස්ත උද්ධමන අනුපාතය වන සියයට 0.3, පූර්න අවධමනයක අද්දර ලඹදෙමින් තිබේ.

මෙම තත්වයන් පැතිර පවතින්නේ, එක්සත් ජනපදයේ, යුරෝපයේ හා ජපානයේ මහ බැංකු විසින් මූල්‍ය වෙළඳපොලවලට දැවැන්තව මුදල් එන්නත් කිරීම නොතකාය. පූර්න අවධමනයක් වැලැක්වීමට මං මූල්‍ය සහගත ලෙස උත්සාහ දරමින් යුමබැ සිය පාදක පොලී අනුපාතය සියයට 0.05 දක්වා කපා හරිමින් ද බැඳුම්කර මිලට ගැනීම සඳහා මහ බැංකුව අවශ්‍යයෙන්ම මුදල් අවිච්ඡිද්‍යා ගැසීම යටතේ සිදුවන එක්සත් ජනපද ෆෙඩරල් මහ බැංකුවේ “ප්‍රමාණාත්මක ලිහිල් කිරීමේ” වැඩසටහනේ නව්‍යකරනය කල සංස්කරනය ද දියත් කලේය.

නරක අතට හැරෙන අර්බුදය පිලිබඳ තවත් සලකුනක් නම්, 28දා ස්වීඩන් මහ බැංකුව අනපේක්ෂිත ලෙස තම පාදක පොලී අනුපාතය ශුන්‍යය දක්වා පහත දැමීමය. රික්ස්බැංකුව ද 2015 සඳහා වන සිය වර්ධන පුරෝකථනය කපා හැරියේය.

ස්වීඩනය ස්කැන්ඩිනේවියානු රටවල් අතරින් ඉහලම විරැකියාව සහිත රටය. එරට පසුගිය මාස 24න් 16ක දීම මිල ගනන් පහත වැටෙනු අත්දුටුවේය. රටේ උද්ධමන අනුපාතය, වසර තුනකම පාහේ රික්ස්බැංකුව සියයට 2ක් ලෙස ඉදිරිපත්කොට තිබුණු ඉලක්කයට වඩා පහතින් පැවතුණි. 2013 වසරේ පැවති ශුන්‍ය උද්ධමනයෙන් පසුව රික්ස්බැංකුව, මේ වසර සඳහා රින 0.2ක උද්ධමන අනුපාතයක් අපේක්ෂා කරයි.

ඔක්තෝබර් 25-31 බ්‍රිතාන්‍යයේ ඉකොනොමිස්ට් සඟරාව, යුරෝපයේ අවධමනාත්මක අර්බුදය හා එහි විනාශකාරී ගෝලීය ඇඟවුම් කෙරෙහි අවධානය යොමුකර තිබුණි. “ලෝකයේ විශාලතම ආර්ථික ගැටලුව-යුරෝ කලාපයේ අවධමනය ඉතා සමීප හා අනිශ්චිත අන්තරායකාරී” යන සිරස සහිත කතුවැකිය කුල සඟරාව, යුරෝපයේ පසුබෑම ගෝලීය ප්‍රවනතාවක කොටසක් බව සඳහන් කරයි. චීනය දැන් වර්ධනය වන්නේ 2009න් මෙපිට කිසිම කාලයකට වඩා හෙමින්ය යන කාරනය එය සඳහන් කරයි.

බංකොලොත්වීම් හා දොට්ට දැමීම් තව තවත් බංකොලොත්වීම් හා දොට්ට දැමීම් වලට තුඩුදෙන්නේය යන,

අවධානයක් සහිතව පිළිබඳ අන්තරාය ගැන එය කරන අනතුරු ඇඟවීමට පිටිවනලක් ලෙස ඉකොනොමිස්ට්, උද්ධමන අනුපාත, යුරෝපයේ මෙන්ම එජ හා චීනයේ මහ බැංකුවල ඉලක්කයන්ට වඩා කැපී පෙනෙන ආකාරයට පහතින් ඇති බව පෙන්වා දෙයි. මහ බැංකු විසින් උද්ධමනය ඉලක්ක කරන රටවල් 46කින් 30කම එය පවතින්නේ ඉලක්කයන්ට වඩා පහතින් යයි සඟරාව ලියා ඇත.

යුරෝපය තුළම රටවල් අටක මිල ගනන් පහත වැටෙමින් ඇත. ඉතාලියේ, ස්පාඤ්ඤයේ හා ග්‍රීසියේ උද්ධමනය පවතින්නේ, ශුන්‍යයට වඩා පහතිනි.

දොලොස් මාසයක කාල පරාසය තුළ කාර්තු දෙකකම මිල ගනන් පහත වැටීම සැලකිල්ලට ගනිමින් ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, යුරෝ කලාපයේ අවධමනයේ අභියෝගය තක්සේරු කල බව ඉකොනොමිස්ට් සඟරාව සටහන් කරයි. ඒ අනුව ඉදිරි වසරේදී පහත වැටීම සියයට 30ක් වේ යයි ගනන් බැලේ.

“නගය බර ඉතාලියේ සිට ග්‍රීසිය දක්වා ඉහල නගියි. ආයෝජකයින් තැනිගන්නවා ඇත. ජනතාවාදී දේශපාලඥයින්ට වාසි සැලසෙනු ඇත. කාලයකට පසුව නොව ඉක්මනින්ම යුරෝව බිඳ වැටෙනු ඇත.” සඟරාව කියයි.

බ්‍රිතාන්‍ය ධනවාදය හා ලන්ඩන් නගරය වෙනුවෙන් කථා කරන ඉකොනොමිස්ට් සඟරාව, කප්පාදුවෙන් මොනම අයුරකින් හෝ ඉවත්වීමට දක්වන විරුද්ධත්වය හා රැකියා සුරක්ෂිතභාවය, විශ්‍රාමික සහන හා යුරෝපීය ශුභසාධක රාජ්‍යයේ ඉතිරිව ඇති සහන විනාශ කිරීමට යොදන ආරුඪ නාමයක් වන යුරෝපීය ආර්ථිකයන්හි ඊනියා “ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ” සමග අත්වැල් බැඳගත්, මූල්‍ය වෙළඳපොළවලට තව තවත් අරමුදල් සැපයුම නිර්දේශ කිරීම මුල්කරගෙන, ජර්මානු වාන්සලර් ඇන්ජලා මර්කෙල්ට දොස් පවරයි.

අනෙකුත් බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රවෘති පත්‍ර ඉකොනොමිස්ට් පිටුපස පෙල ගැසෙයි. 27෫෦ ටෙලිග්‍රෆ් පත්‍රයේ පලවූ ලිපියකින්, මේ වන විට තමන්ගේ යුරෝපීය බැංකුවල “ආතති පරීක්ෂනය” සඳහා අවධමනයේ අවදානම ඇතුළු කිරීමට යුමබැ අසමත් වීම හෙලාදැක ඇත. දල වශයෙන් යුරෝ කලාපයේ රටවල් අඩක පමණ මිල ගනන් පසුගිය මාස හය තිස්සේ පහත වැටීම හා “එහි මිල ගොනුවට ඇතුලත් භාණ්ඩ වල සමානුපාතය සියයට 31 දක්වා ඉහලට පැන තිබීම” ගැන සඳහන් කරයි.

යුබ්එස් බැංකුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආර්ථික උපදේශක ජෝර්ජ් මැග්නස් උපුටා දක්වමින් 28෫෦ ෆිනැන්ෂල් ටයිම්ස් පත්‍රය මෙසේ පැවසීය. “අවධමනය පැහැදිලි හා මේ දැන් මුහුණදී ඇති අන්තරායක් පමණක් නොව, සමහර රටවල දැනටමත් ඇතිවී තිබෙන තත්වයකි.”

යුරෝපාකරයේ අවධමනාත්මක ප්‍රවනතාවය, දැනටමත් බිඳෙන සුලු එජ ආර්ථිකය කෙරෙහි වැඩි වැඩියෙන් බලපෑම් කරයි. 28෫෦ නිකුත්කල දර්ශක ගනනාවක වාර්තා, ආර්ථික කටයුතුවල මන්දගාමී වීම සලකනු කරයි.

වසර තුනකට වැඩි කාලයක් පැවතීමට සකසා තිබෙන බැර යන්ත්‍රෝපකරන වැනි කල් පවතින භාණ්ඩ ඇනවුම් පෙර මාසයට වඩා සැප්තැම්බර් මාසය තුළ සියයට 1.3න් පහත බැස තිබෙන බව වානිජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව වාර්තා කලේය.

ඊට පෙර අගෝස්තු මාසය වන විට වාර්තාගත සියයට 18.3ක වැටීමක් සිදුව තිබූ අතර සැප්තැම්බරයේදී සියයට 0.7ක වර්ධනයක් පූර්වාපේක්ෂා කල අර්ථශාස්ත්‍රඥයින්ගේ බලාපොරොත්තු සුන් කලේය.

ව්‍යාපාරික ආයෝජනයේ මිම්මක් ලෙස සලකන “මූලික ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ” වශයෙන් හඳුන්වන කල්පවතින භාණ්ඩ වර්ගය, ජනවාරියෙන් පසු ලොකුම වැටීම සලකනු කරමින් පසුගිය මාසයේදී සියයට 1.7න් පහත වැටුණි.

වෙනත් වර්තාවක් තුළ, සැපයුම් කලමනාකරන ආයතනය වාර්තා කලේ, තම නිෂ්පාදන දර්ශකය අගෝස්තු මාසයේ පැවති ඒකක 59 සිට සැප්තැම්බර් වන විට 56.6ක් දක්වා වැටී ඇති බවයි.

නිවාස මිල පිලිබඳ සමීක්ෂනයකට අනුව, නිවාස වෙළඳපොළ එක දිගට මන්දගාමී වෙමින් තිබේ. නාගරිකයන් 20ක එස්ඇන්ඩීපී/කේස් මිලර් කොම්පොසිට් දර්ශකය පෙර වසරට සාපේක්ෂව අගෝස්තුවේ අත්කරගෙන ඇත්තේ සියයට 5.6කි. වාර්ෂික අනුපාතයකට අනුව එය දෙවසරක් තුළ ලබා ඇති පහත්ම වර්ධනයයි. මාසික පදනමක සෘතුගතව සංශෝධනය කරන, නගර 20ක මිලගනන් මාසය තුළ සියයට 0.1න් පහ වැටුණි.

එජ සිල්ලර් වෙළඳුන්ගේ වැය ජනවාරි පටන් පලමු වැටීම සලකනු කල සැප්තැම්බරයේ, නිවාස වෙළඳපොළ සංඛ්‍යා නිකුත්වී තිබේ.

පලදායීතාව හා නව්‍යකරනය පිලිබඳ නිෂ්පාදකයින්ගේ සන්ධානය සමග වැඩකරන අර්ථශාස්ත්‍රඥයෙකු වන ක්ලිෆ් චෝල්ඩ්මන් උපුටා දක්වමින් චෝල් ස්ට්‍රීට් ජර්නලය මෙසේ පවසයි. “අඳුරු වෙමින් ඇති ලෝක ආර්ථික හා භූදේශපාලනික විත්‍රය බලපෑම් කරමින් සිටියි.”

එජ ෆෙඩරල් මහ බැංකුව හා අනෙකුත් මහ බැංකු විසින් මූල්‍ය වෙළඳපොළවලට හා බැංකු වලට නොමිලයේම වාගේ සම්පාදනය කල ඩොලර් ට්‍රිලියන ගනන් නග මගින් 2008 සැප්තැම්බරයේ චෝල් විදිය කඩා වැටීම සමග ඇරඹුනු ධනෝච්චර බිඳවැටීම ජයගැනීමට අසමත්ව ඇත. ලෝකයේ ඉමහත් බහුතර ජනතාවකගේ තත්වය නරක අතට හැරෙමින් තිබේ.

බැංකු හා සංගත සිය වාසනාව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ ආයෝජනය කර රැකියා නිර්මානය කිරීම සඳහා යොදාගන්නේ නැත. එක්කෝ ඔවුහු මුදල් කඳුගසාගෙන මිල ගනන් නැවීම පීනිස තමන්ගේම කොටස් යළි මිලට ගැනීමට ඒවා යොදාගන්නවා හෝ වෙනත් පරපුටු කටයුතු සඳහා යොදවති. සැබෑ ආර්ථිකය මුලුමනින්ම පාහේ දිරාපත් වෙමින් තිබේ.

කම්කරු පන්තියට එරෙහි නිර්දේශ කප්පාදු සමග අත්වැල් බැඳගත් පෙර නොවූ විරූ මූල්‍ය උත්තේජක, මූල්‍ය වංශාධිපතිත්වයට වාසි සලසමින් ඔවුන්ගේ දැවැන්ත ධන සම්පත් වැඩිකර ලෝක සම්පත්වල ඔවුන්ගේ පංඟුව ඉහල නංවා ඇත. ඒ අතරතුර ඔවුන්, සමපේක්ෂනයේ නව රූපාකාරයන් හා සාපරාධී, වංචනික කටයුතු ඒ සමග පෝෂනය කරයි. නොවැලැක්විය හැකි නව මූල්‍ය කඩාවැටීමකට තුඩුදෙමින් 2008 බිඳවැටීම සිදුකල එම ප්‍රවනතාවන්ම යළි වැඩට බැසගෙන සිටියි.

සය වසරකට පෙර කඩා වැටුනු අවමුඛ නිවාස උකස් ක්‍රමය කැඩපත් කරමින්, අවමුඛ රටවාහන නග පදනම්කරගෙන “වත්කම් පිටුබලය සහිත සුදකුම්” පිලිබඳ නව වෙළඳපොළක මතු වීම ගැන සඳහන් කල 27෫෦ ෆිනැන්ෂල් ටයිම්ස් පත්‍රය, කසල ගනයේ ව්‍යපාරික බැඳුම්කර නිකුතුව නව වාර්තාගත ඉහලකට ලඟාවී ඇති බව කියයි.